

2020-01-21

Underlag för diskussioner med Trelleborgs kommun om framtiden för Sydslättens ryttarförening

Sammanfattning

Ridsporten är Sveriges största idrott för flickor och kvinnor. I Trelleborgs kommun behöver det göras satsningar på ridsporten och det är viktigt att dessa satsningar kommer hela kommunen till del och inte bara tätorten. Det är viktigt att det satsas lika mycket på flickors idrottande som på pojkars. Sydslättens ryttarförening har vilja och förutsättningar att med hjälp av en arrendator driva en högklassig ridskola som kan erbjuda både sedvanliga ridlektioner och verksamhet inriktad på äldre och personer med särskilda behov. En ridskola kan också erbjuda bl.a. arbetsträning för långtidssjukskrivna.

I vår förening finns hundratals år av samlat hästkunnande. Vi har också en optimalt placerad anläggning i utkanten av Anderslöv. Men för att det ska kunna bedrivas en kostnadseffektiv och modern ridskola av hög kvalitet behöver vår anläggning anpassas. En förutsättning för detta är att kommunen tar över ägandet av anläggningen och investerar i en modernisering. Det finns också stor potential att utnyttja anläggningen för andra fritidsaktiviteter än ridning, som kan komma alla invånare till del.

Vi föreslår mot denna bakgrund att kommunen

1. tar över äganderätten till och driften av anläggningen,
2. utnyttjar den kommunalt ägda marken väster om anläggningen för att anlägga en lösdrift med delvis hårdgjorda hagar och en ligghall för hästarna,
3. anpassar det befintliga stallet så att det kan fungera som skötselstall i samband med ridlektioner och hovslagarbesök m.m., samt
4. anpassar tillgängliga lokaler och hygienutrymmen i gula ridhuset så att de kan användas som personalutrymmen, för teoriundervisning och omklädning.

Ridsporten i Sverige

Från att ha varit en militär angelägenhet eller fåmanssport för välbeställda, är ridning i dag en folksport. Ridning är Sveriges största sport för flickor och kvinnor. Svenska Ridsportförbundet har 155 000 medlemmar och av dessa är 65 % flickor mellan 10 och 16 år.

Ridsportens utveckling hänger starkt samman med utvecklingen av våra unika svenska ridskolor. Ingenstans i världen finns ridsporten så tillgänglig för så många som i Sverige.

Ridskolornas hälsofrämjande roll

Ridning är den största idrotten för funktionsnedsatta i Sverige med ca 4 000 aktiva ryttare.¹ Både samvaron med hästen och själva ridningen har visat sig vara värdefull för många personer med fysiska och psykiska funktionsnedsättningar.

Ridskolan som samlingsplats

Under de närmaste åren finns det planer på nya bostäder i Anderslöv, som också kommer att ligga på gångavstånd från vår anläggning. Invånarantalet kommer alltså att växa rejält. Utbudet av fritidsaktiviteter för både unga och andra är samtidigt ytterst begränsat i förhållande till invånarantalet i denna del av kommunen. Vi kan erbjuda en meningsfull fritid för många kommuninnevånare, såväl genom hästaktiviteter som genom annan motionsaktivitet på vår anläggning. Det är enligt vår mening inte hållbart att utöka invånarantalet utan att samtidigt skapa förutsättningar för en meningsfull fritid för de nya invånarna. Frånvaron av en ridskola drabbar särskilt flickorna.

Sydslättens ryttarförening har ett unikt läge på ledigt gångavstånd från centrala Anderslöv. Vår vision är att anläggningen ska kunna vara en samlingsplats för bybor i alla åldrar. Vi ser framför oss att man på eller i anslutning till anläggningen skulle kunna anlägga ett utegym och en kombinerad motions- och ridslinga, som kan utnyttjas av både föräldrar som väntar på sina ridande barn och andra bybor. En annan möjlighet är att ha en fritidsgård på anläggningen, där man anordna både hästrelaterade och andra aktiviteter för byns barn och unga.

Det behövs ytterligare en ridskola i Trelleborgs kommun

I Trelleborgs kommun finns i dag två ridskolor. Den enda drivs av Trelleborgs ryttarförening och den andra av Kyrkoköpinge ridklubb. Den sistnämnda ridskolan bedrivs i liten skala och har enligt uppgift varken önskan eller möjlighet att utöka sin verksamhet.

Många barn och unga i kommunen har inte möjlighet att ta sig till Trelleborgs tätort för ridlektioner. Vidare är det inte realistiskt att Trelleborgs RF och Kyrkoköpinge RK ska kunna möta den efterfrågan på ridlektioner och annan hästverksamhet som finns i kommunen. Vår bestämda uppfattning är därför att det behövs en ridskola till i kommunen. Det naturliga är att en sådan ridskola drivs av Sydslättens ryttarförening.

Vårt läge är optimalt, med nära gångavstånd från både Anderslövs skola och busshållplats. Det finns alltså goda möjligheter för barn och unga att ta sig till oss.

¹ <http://www.ridsport.se/RidklubbRidskola/Ridskola/>

Vi har två välskötta ridhus och en stor utomhusridbana. I dagsläget används anläggningen i stort sett bara för tävling och ridning av personer som löst ridhuskort. Men den borde kunna utnyttjas så mycket mer!

Vår ambition är att vår anläggning ska vara till glädje för så många kommuninnevånare som möjligt. Vi vill göra hästaktiviteter tillgängliga för människor i alla åldrar och med olika förutsättningar. Det bästa sättet att uppnå detta är att bedriva en modern ridskoleverksamhet av hög kvalitet. En väl fungerande ridskola kan erbjuda bl.a.

- ridlektioner till barn och vuxna,
- efterskolan-aktiviteter,
- ridlekis,
- skolsamverkan,
- seniorverksamhet,
- ridning och hästsamvaro för personer med funktionsvariationer,
- integrationsfrämjande arbete för personer som är nya i Sverige och
- arbetsträning.

Ridskolans nytta går alltså långt utöver de traditionella ridlektionerna. Det finns potential att använda ridskoleverksamheten både preventivt och terapeutiskt. Det ingår dessutom i vår vision att man på eller i anslutning till vår anläggning ska anlägga en kombinerad rid- och motions slinga samt ett utegym, som är tillgängliga för alla.

Sydslättens nuvarande förutsättningar

Under många år drevs det ridskola på vår anläggning, i vissa perioder i föreningens regi och i andra genom självständiga näringsidkare. Med tiden blev det allt svårare att få ridskoleverksamheten att gå runt och ridskolan lades till sist ner år 2013. Vår bedömning är att det inte går att bedriva en ekonomiskt fungerande ridskoleverksamhet på vår anläggning så som den nu ser ut. De viktigaste faktorerna kan sammanfattas i följande fem punkter.

1. Stallet är svårarbetat och otidsenligt

Stallet byggdes på tidigt 1980-tal och har inte genomgått några större förändringar sedan dess. Det är svårarbetat och opraktiskt, bl.a. eftersom både utfodring och utgödsling sker helt manuellt och utan maskiner. Detta är tidskrävande och sliter hårt på personalens kroppar.

2. Hästhagarnas placering

Hästar har rätt till daglig utevistelse.² Hästhagarna är placerade på ett sådant sätt att det tar en person 3-4 timmar per dag att leda samtliga fram hästar fram och tillbaka mellan hagarna och stallet. Dessutom är hagytan per häst inte tillräcklig. Detta blir särskilt problematiskt på vinterhalvåret, då hagarna tidvis blir obrukbara på grund av djup gytja.

3. Det saknas omklädningsrum och duschar

4. Anläggningen saknar i dag lämpliga personalutrymmen.

Vägen till målet – en kommunägd anläggning med grupphästhållning

Vårt förslag: Kommunen tar över äganderätten till anläggningen. Stallet anpassas så att det kan fungera som skötselstall där hästarna kan göras i ordning för lektioner. Befintliga utrymmen i gula ridhuset anpassas så att de kan användas som samlings- och personalutrymmen. Hygienutrymmena fräschas upp och duschar installeras. Det anläggs en lösdrift med ligghall för hästarna på den kommunalt ägda jordbruksmarken väster om anläggningen.

Vår bedömning: Den totala kostnaden kan grovt uppskattas till ca 3 900 000 – 6 900 000 kr.

Kommunen tar över anläggningen

Både ekonomiska, praktiska och principiella skäl talar för att en sportanläggning av denna storlek och kaliber och där det drivs ridskola, bör ägas av kommunen. Som en jämförelse kan man lyfta fram friidrottsanläggningar, ishallar och simhallar, som ofta ägs av kommunen och inte av idrottsföreningen. Man kan också lyfta fram flera exempel på ryttarföreningar både i Trelleborgs kommun och i våra grannkommuner, däribland Trelleborgs ryttarförening, Malmö ridklubb, Klagshamns ryttarförening och Lunds civila ryttarförening. Alla dessa föreningar driver ridskola på en anläggning som kommunen äger. Ekonomiskt och praktiskt är det inte hållbart i längden att ansvaret ska vila på en ideell förening. Våra driftskostnader är så höga att det inte finns något ekonomiskt utrymme för nödvändiga investeringar och renoveringsåtgärder. För att tala klarspråk: anläggningen förfaller och vi har på längre sikt inte möjlighet att ta hand om den.

Vi föreslår därför att kommunen tar över ägaransvaret och driften av anläggningen i Anderslöv.

Anläggningen anpassas för grupphästhållning

Det har blivit allt vanligare att man frångår traditionell boxuppstallning och i stället håller hästar i grupp, s.k. lösdrift eller grupphästhållning. Detta innebär att hästarna lever i flock, utomhus, men med tillgång till en ombonad ligghall som de själva kan uppsöka när de vill ha skydd för regn och vind. Normalt har man i anslutning till lösdriften ett skötselstall, dit hästarna tas in för omvårdnad före och efter ridpassen.

² Se Jordbruksverket, Djurskyddsbestämmelser häst, Jordbruksinformation 2 – 2014, s. 8.

Grupphästhållning förekommer på allt fler ridskolor³ och finns numera också på ridsportens riksanläggningar, Flyinge, Strömsholm och Wången. Forskning visar att detta slags hästhållning har stora fördelar. Dessa är kortfattat följande.

- Kraftigt minskad arbetstid för fodring, utgödsling m.m. Personalkostnaderna kan därmed sänkas. Dessutom kan personalen ägna mer arbetstid åt hästar och elever och mindre åt fysiskt slitsamma och repetitiva arbetsuppgifter utan mervärde.
- Ökat psykiskt och fysiskt välmående hos hästarna.

Med hänsyn till alla dessa fördelar och de nackdelar som vår nuvarande stallbyggnad har, föreslår vi att ridskoleverksamheten bör baseras på grupphästhållning. Detta fungerar dock inte med nuvarande stall och hagar. Vi föreslår därför att kommunen anlägger lösdrift med hagar och delvis hårdgjorda ytor samt en ligghall med förråd för foder och strö på den kommunägda marken väster om anläggningen. Vi bedömer att det nuvarande stallet kan fungera som skötselstall och för förvaring av utrustning, under förutsättning att det görs viss ombyggnation.

Styrelserummet i gula ridhuset bör med viss uppfräschning och anpassning kunna fungera som kontor för ridskolans personal. Kafeterian kan användas som lunchrum och även för teorilektioner. Vi har ett antal toaletter i gula ridhuset som dock behöver fräschas upp och det behöver anläggas duschar.

Vi har gjort följande, mycket grova kostnadsuppskattning.

Anläggning	Uppskattad kostnad
Teknik och ligghall lösdrift	1 500 000 kr - 3 000 000 kr
Gödselhantering och markarbeten	1 000 000 - 2 500 000 kr
Ombyggnation stall till skötselstall	250 000 kr
Stängsling	250 000 kr
Hygienutrymmen	300 000 kr
Oförutsedda kostnader 10 %	600 000 kr
Totalt:	3 900 000 kr – 6 900 000 kr

Slutord

Vårt förslag knyter an till den planerade utvecklingen av Anderslöv och näraliggande orter. Det är ett led i att skapa livskraftiga orter och en levande stadsnära landsbygd. Det är angelä-

³ Piteå ridklubb var såvitt vi känner till först i landet men har fått flera efterföljare

get att utvecklingen av möjligheterna till en meningsfull fritid går jämna steg med bostadsbyg-
gandet. Det är då också viktigt att det satsas lika mycket på flickornas idrott som på pojkar-
nas.

Anderslöv 2020-01-21

Styrelsen i Sydslättens ryttarförening